

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

4.10.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Капитал Daily

✓ **Управляващите готвят мащабни промени в банковите закони**

Първоначалните предложения са да отпадне едностранната промяна на лихвата по кредит и таксата за предсрочно погасяване на ипотечи

Премахване на едностранната промяна на лихвата по кредит от банките, отпадане на таксата за предсрочно погасяване на заеми и премахване на възможността банките сами да определят базата за формиране на лихвите по кредити. Това са част от начален вариант на проектопромени в Закона за кредитните институции (ЗКИ) и Закона за потребителския кредит (ЗПК), изготвени от управляващите, с които "Капитал" разполага.

Предвижда се още банките да нямат право да събират такси за кандидатстване/разглеждане на документи за заем, такса за управление на кредита и пр., както и наказателната лихва за просрочие по заем да бъде максимум ОЛП + 10%, а не каквато е практиката в момента – действащата по кредита на клиента лихва + 10% годишно.

Нещо старо, нещо назаем

За промени в банковото законодателство в тази област се говори от няколко години, като периодично въпросът се поставя на дневен ред. Повечето от готвените промени не са нови идеи. По време на управлението на ГЕРБ също имаше идеи да се сложи таван на таксите, които банките начисляват, както и промяна в начина на изчисление на лихвите, до реализацията на които не се стигна.

През март миналата година след срещи и разговори между банките и тогавашния финансов министър Симеон Дянков беше постигната договореност таксите по кредити да са фиксирани и да не се променят, но само по потребителските заеми. Банките тогава бяха категорични, че няма да приемат идеята да важи и за жилищните кредити. Идеята на Дянков по отношение на лихвите предвиждаше те да се изчисляват от банките на база пазарен индекс или индекс, изчислен по методика на БНБ и обявяван от нея, а лихвите по съществуващи заеми да се променят според измененията в базовия индекс.

На този етап готвените сега промени не са обсъждани с централната банка или с Асоциацията на банките в България (АББ). Преди лятната ваканция на депутатите е имало няколко срещи, в резултат на които се е стигнало до мнение да се изготвят промени, които да се обсъдят взаимно. Сега БНБ и банките все още не са запознати с подготвените вече изменения. "В централната банка няма постъпила официално институционално информация.

В момента, в който това се случи, БНБ ще изработи своето становище", коментира за "Капитал Daily" Александър Урумов, говорител на БНБ. "Докато не видим професионално структурирани предложения, нямаме какво да коментираме. Разчитаме, че ще има професионално издържана дискусия с отчитане на ефектите и въздействието от каквито и да било промени върху банковата система и икономиката на страната", каза пред "Капитал Daily" Левон Хампарцумян, председател на управителния съвет на АББ и главен изпълнителен директор на Уникредит Булбанк. Предстои промените да бъдат консултирани и между коалиционните партньори в управлението.

Вестник Стандарт

✓ **По-ниски прагове - повече пари в хазната**

Георги Ангелов, Отворено общество

Разглеждайки данните за изпълнението на държавния бюджет за август 2013 г., забелязвам следния интересен факт - докато данъчните приходи в републиканския бюджет почти не се увеличават (растеж от 0,12% на годишна основа), приходите от осигуровки нарастват с доста високи темпове (10,3%). Този ръст е значително по-висок от 2012 г., когато осигуровките отбелязаха едва 1% годишен растеж.

Какво се случва?

През последните години - от началото на кризата насам, беше продължена политиката на административно увеличение на минималните осигурителни прагове, каквато се прилагаше и в добрите времена за икономиката. Бяха увеличени и осигурителните вноски, въведени бяха и други регулативни тежести върху пазара на труда. Идеята винаги е била, че чрез увеличаване на минималните прагове се намалява сивата икономика, т. е. увеличават се приходите в бюджета. В кризата обаче се случи нещо друго - увеличаването на минималните прагове и други тежести върху пазара на труда доведоха до продължителна загуба на работни места, по-значителна, отколкото в други страни, ударени от кризата. Така по-високите минимални прагове (над 50% увеличение от 2008 до 2012 г.) не доведоха до много повече приходи в бюджета, тъй като причиниха намаление на броя на заетите. Административната намеса, целяща да напълни хазната, не доведе до повече приходи, защото навреди на икономиката.

Този проблем беше осъзнат сравнително отдавна от наши икономисти, но някак трудно достигаше до вземащите решения. Те продължаваха да изпълняват всички идеи на синдикатите без да се замислят. Все пак благодарение на Европейската комисия и международни анализи посланието беше чуто и през 2013 г. за първи път беше избегнато административно повишение на минималните осигурителни прагове, най-вече засягащо проблемни отрасли. Въпреки това през 2013 г. приходите от осигуровки растат - най-вече защото се увеличава броят на заетите в икономиката. Ето как по-малката административна намеса облекчи икономиката и подпомогна приходите в бюджета.

Според данни на НОИ през юли 2013 г. броят на осигурените се увеличава с над 50 000 спрямо юли 2012 г. Данните на статистиката за пазара на труда също показват увеличение на броя на заетите. За първи път от началото на кризата имаме подобен растеж на работните места. Не е случайно, че това става точно когато административните мерки на пазара на труда бяха изоставени.

Фискализъмът - затягане на административното бреме върху пазара на труда с цел събиране на повече бюджетни приходи, не може да работи, когато е толкова силен, че убива работни места и фирми. Обратно, когато политиката се основава на икономическа логика, тя може да постигне позитивен ефект както за икономиката и пазара на труда, така и за бюджета. Накратко, фискът е добре, когато загърби фискализма и се вглежда в икономическите ефекти. Парадоксално, но факт.

[Вестник Труд](#)

✓ Евростат: България е трета в ЕС по ръст на продажбите на дребно

България е трета в ЕС по скок на продажбите на дребно за август на годишна база, показват данни от доклад на Евростат. У нас показателят се повишава с 4.9%, като по-силно се представят единствено Люксембург с 15.3% и Литва с 6.1 на сто. Най-значително понижение на продажбите се отчита в Испания - 6.0%, следвана от Словения - 2.8% и Дания - 0.7%. В сравнение с август 2012 г. индикаторът спада с 0.3% за държавите, поделящи обединената валута, но се повишава с 0.3 на сто за 28-те страни членки на Общността.

В категорията „Храни, напитки и тютюневи изделия“ се отчита свиване от 0.7% и 0.5% за двата региона, а при нехранителните продукти е регистрирано съответно понижение от 0.5% и ръст от 0.7 на сто.

Спрямо юли, продажбите на дребно в еврозоната се оживяват с 0.7%, а в ЕС28 - с 0.4 на сто, след повишения от по 0.5% предходния месец.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Обявиха Топ 100 на водещите фирми в икономиката, 40% от тях са от столицата

За 15-та поредна година Българската търговско-промишлена палата (БТПП) обяви 100-те фирми, водещи в икономиката на България. Класацията бе представена днес от председателя на БТПП Цветан Симеонов и експертите от отдел „Анализи“ на палатата Александър Димитров и Олга Чугунска.

Класацията представя фирмите с най-добри постижения за 2012 г. Класирането е в 5 категории, като са обхванати 5 860 фирми, създаващи 76.54% от БВП на страната.

100-те фирми, класирани в категорията "Изменение на нетните приходи от продажби" достигат почти двоен ръст (170%) в приходите през 2012 г. спрямо 2011 г. Същевременно растежът на българската икономика е едва 0,8%.

През 2012 г. 100-те фирми, класирани по "Намаление на задълженията" са успели да понижат задължността си наполовина - средно с 55% спрямо 2011 г.

В секторно отношение преобладаващите фирми в ТОП 100 по различните показатели са от сферата на търговията (32%) и индустрията (27%).

Класацията на БТПП показва, че от промишлеността най-добре представеният сектор по всички критерии, е производството на машини и оборудване. Добрите резултати на този бранш се дължат на неговата експортна насоченост.

Според БТПП и през 2014 г. износът ще продължи да има основен принос за ръста на българската икономиката.

Въпреки спада в строителството, всяка 10-та фирма, влязла в класацията, е от този сектор. За доброто му представяне допринасят изпълняваните публични проекти от строителните фирми.

В териториално отношение, основната част от класираните фирми са в София град и София област - 40,9% . Тези две области произвеждат 42,7% от БВП на страната. След София най-много класирани фирми има от Пловдив, Варна, Стара Загора и Русе.

ТОП 10 на Фирми водещи в икономиката на България:

1. „Ивелинстрой“ ЕООД, София
2. „Евромашин“ ООД, Пловдив
3. „Промишлена енергетика“ АД, Ямбол
4. „Възход“ АД, Пловдив
5. „Муунлайт Интернейшънъл Транспорт“ ЕООД, Кърджали
6. „Билдеман“ ООД, Варна
7. „Месомания Трейд“ ЕООД, Мусомища
8. „Глас Търговище“ ООД, Търговище
9. „Ватекс“ ООД, Сливен
10. „Партньор 2000“ ЕООД, София

✓ **Министри искат 50% от парите за европейски проекти да са от държавата**

Ако това бъде прието, само за транспортно строителство ще ни трябва заем от 1.2 млрд. евро

Половината от стойността на приоритетните пътища и жп линии, финансирани по ОП "Транспорт" през следващия програмен период, да се осигуряват от държавата. Такова предложение са внесли в Министерския съвет министрите на регионалното развитие Десислава Терзиева и на транспорта Данаил Папазов. В момента националното съфинансиране по всички европейски проекти е 20 на сто. Министрите предлагат необходимата сума да се осигури чрез заем от Европейската инвестиционна банка или от държавния бюджет. Целта е през следващия програмен период да се изпълнят повече проекти.

В момента индикативният списък на проектите по програма "Транспорт" надвишава значително очакваните средства от Брюксел. Само в пътният сектор проектите за довършването на магистрала "Струма", "Хемус" и пътя Видин - Ботевград се изчисляват на около 2 млрд. евро. Отделно са жп инфраструктурата и третият лъч на метрото в София (оценявано на 620 млн. евро).

Страната ни очаква да получи около 1.2 милиарда евро по ОП "Транспорт", като тук не се включват досегашните задължителни 20% национално съфинансиране. Това на практика означава, че ако националното доплащане се увеличи на 50%, ще трябва да изтеглим заем от 1.2 милиарда евро. Вицепремиерът Зинаида Златанова вчера коментира, че все още се обсъжда колко процента да стане националното съфинансиране и как да се осигурят необходимите средства. Тя обаче не посочи конкретен процент.

[Economynews.bg](#)

✓ **Приета Стратегия по заетост 2013 – 2020**

Приета бе актуализираната стратегия по заетост 2013-2020 година. Това стана на заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество /НСТС/.

Стратегията е важен документ, който Европейската комисия очаква като предварително условие за договаряне на споразумение за партньорство за следващия период на финансиране, посочи президентът на КНСБ Пламен Димитров на брифинг след заседанието.

Той уточни, че стратегията е гледана три пъти в Националния съвет за насърчаване на заетостта и два пъти в НСТС, като два пъти е връщана за доработване. Днес стратегията бе приета, като основната критика на социалните партньори бе заложената амбициозна цел до 2020 г. от 76 процента заетост сред възрастовата група - 20-64 годишните.

Сигурно във времето тази цел ще бъде ревизирана, смята Пламен Димитров. По думите му заетост от 76 на сто означава по-голям икономически растеж в следващите години /от първоначално прогнозираните 2 процента/ и създаване на поне 80 хил. до 100 хил. нетно нови работни места, тоест в края на годината с толкова да бъде по-голяма заетостта спрямо началото на съответната година. Това е изключително тежка задача, изискваща интегрални мерки на макроикономическо и данъчно ново, стимулиране на икономиката, условия за бизнес и гаранции за правата и доходите на хората, коментира президентът на КНСБ.

В актуализираната стратегия е залегнало в следващите осем години държавата да финансира 3 млрд. лв. за заетост. От тях половината са от национално съфинансиране, а другата половина по ОП "Развитие на човешките ресурси". Това означава, че от догодина нататък финансирането на Националния план за действие по заетостта трябва да бъде средно между 180-190 млн. лв. годишно, посочи Димитров.

От дневния ред на днешното заседание на тристранния съвет отпадна точката за минималните осигурителни прагове, като бе решено тя да се разгледа заедно с проектозакона за бюджета за Държавното обществено осигуряване, който се очаква да бъде изготвен през следващите седмици.